

Hållbarhet – trender och forskningsbehov

MARIA JOHANSSON

Högskolekonferensen, SBU 19 augusti 2020

Innovation har aldrig varit viktigare

OCH DET ÄR BRÅTTOM

Globala målen för hållbar utveckling

Vi behöver innovation i bred bemärkelse

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

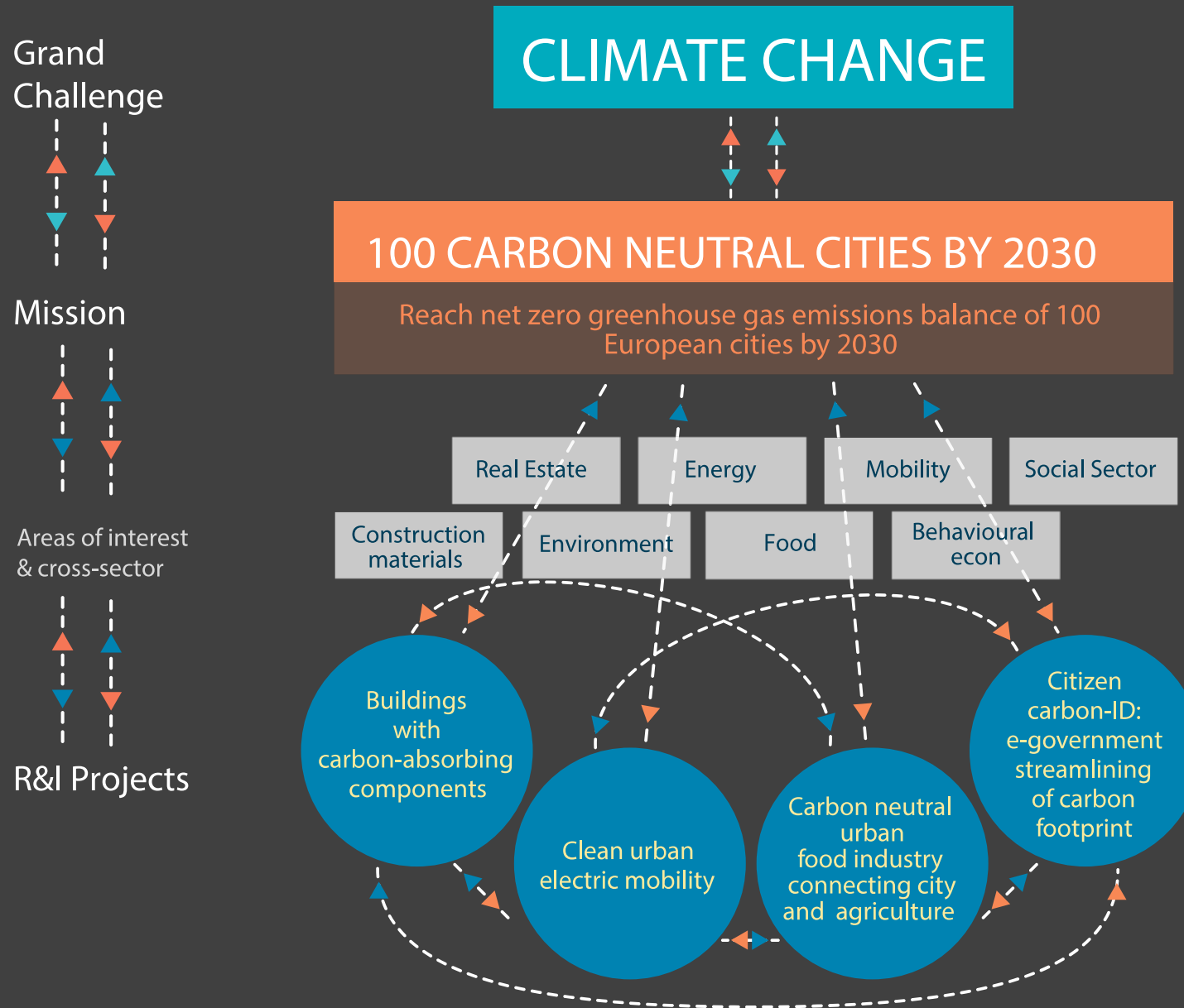
Systeminnovation för en hållbar framtid

Vinnovas underlag och förslag till
regeringens forskningsproposition

- #1 Mobilisera för ett hållbart samhälle**
- #2 Stärk strategisk forskning och
forskningsinfrastruktur**
- #3 Stärk Sveriges innovativa ekosystem**

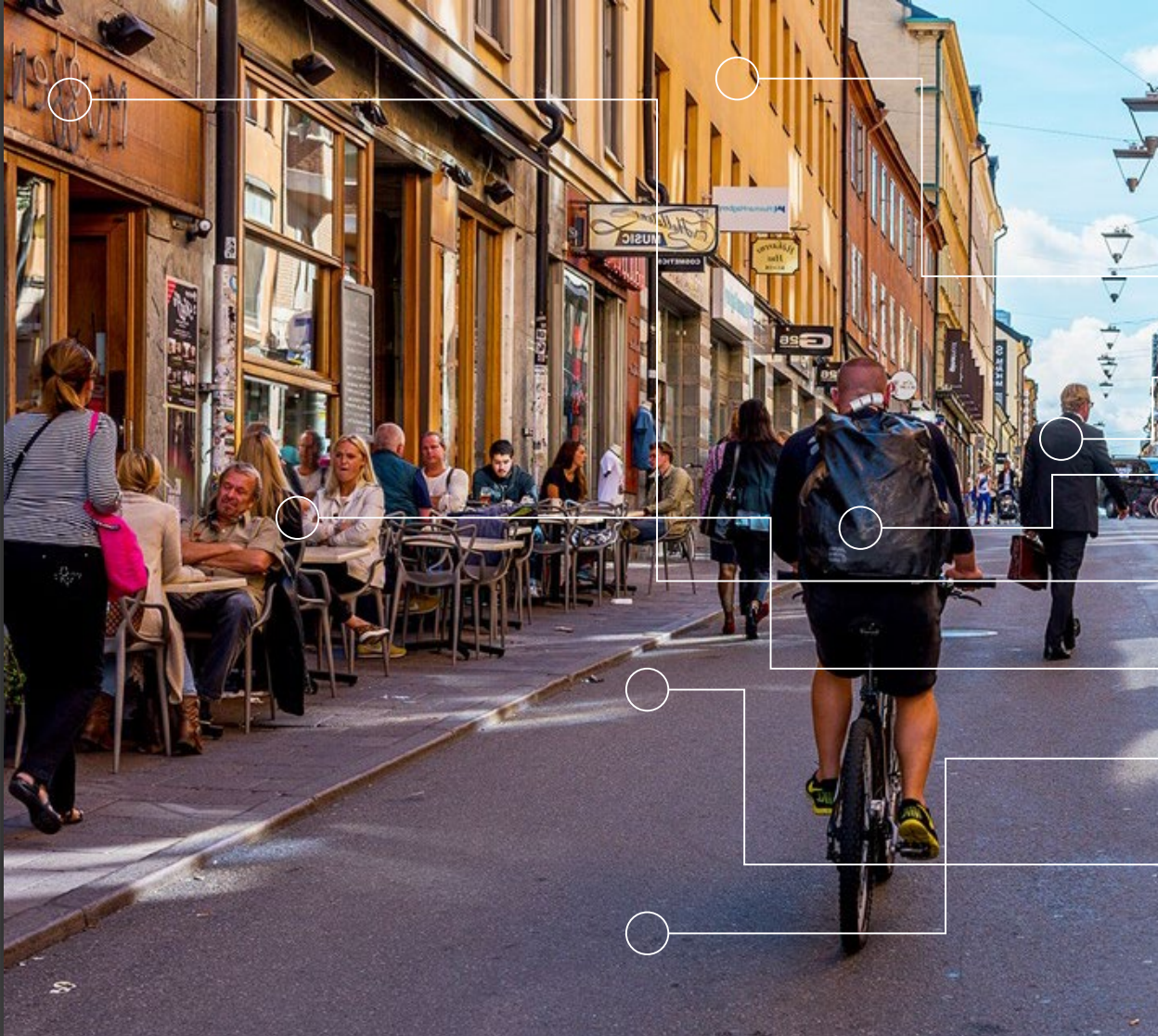
Mobilisera för ett hållbart samhälle:

Nationella missions ger fokus

Portfölj av projekt som möjliggör flera alternativ, designade med systemperspektiv

Mobilisera för ett hållbart samhälle:
Demonstrera
systeminnovation
på riktigt

Systemdemonstratorer

Infrastruktur

Teknik

Etik

Affärsmodell

Upphandling

Regelverk

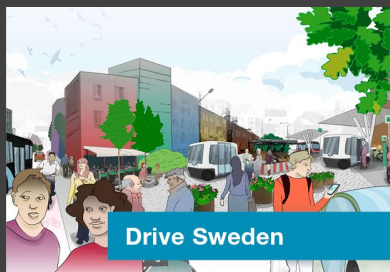
Beteende

Strategiska innovationsprogram

INFRASweden 2030

Drive Sweden

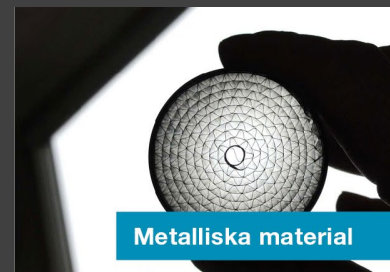
RE:Source

Smart Built Environment

Medtech4Health

Metalliska material

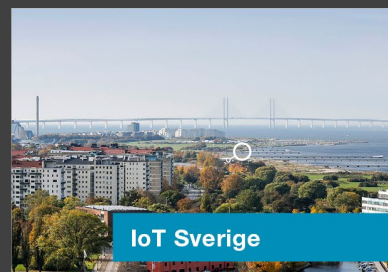
Innovair

SIO Grafen

Smartare elektroniksystem

IoT Sverige

BioInnovation

Viable Cities

Swelife

STRIM (gruv och metallutvinning)

Lättvikt

Processindustriell IT och Automation (PiIA)

Produktion 2030

Mobilisera för ett hållbart samhälle:

Vidareutveckla strategiska innovationsprogram

Mobilisera för ett hållbart samhälle:

Öka internationell uppkoppling

T Y S K L A N D

F R A N K R I K E

I N D I E N

Horisont 2020

Horisont Europe

Helhetsgrepp kring forskningsinfrastrukturen och dess ekosystem

Styrning och
förutsättningar för
Långsiktighet och ett
strategiskt
helhetsperspektiv

Starta kompletterande program för samhällets behov

Hållbara energisystem

Framtidens digitalisering

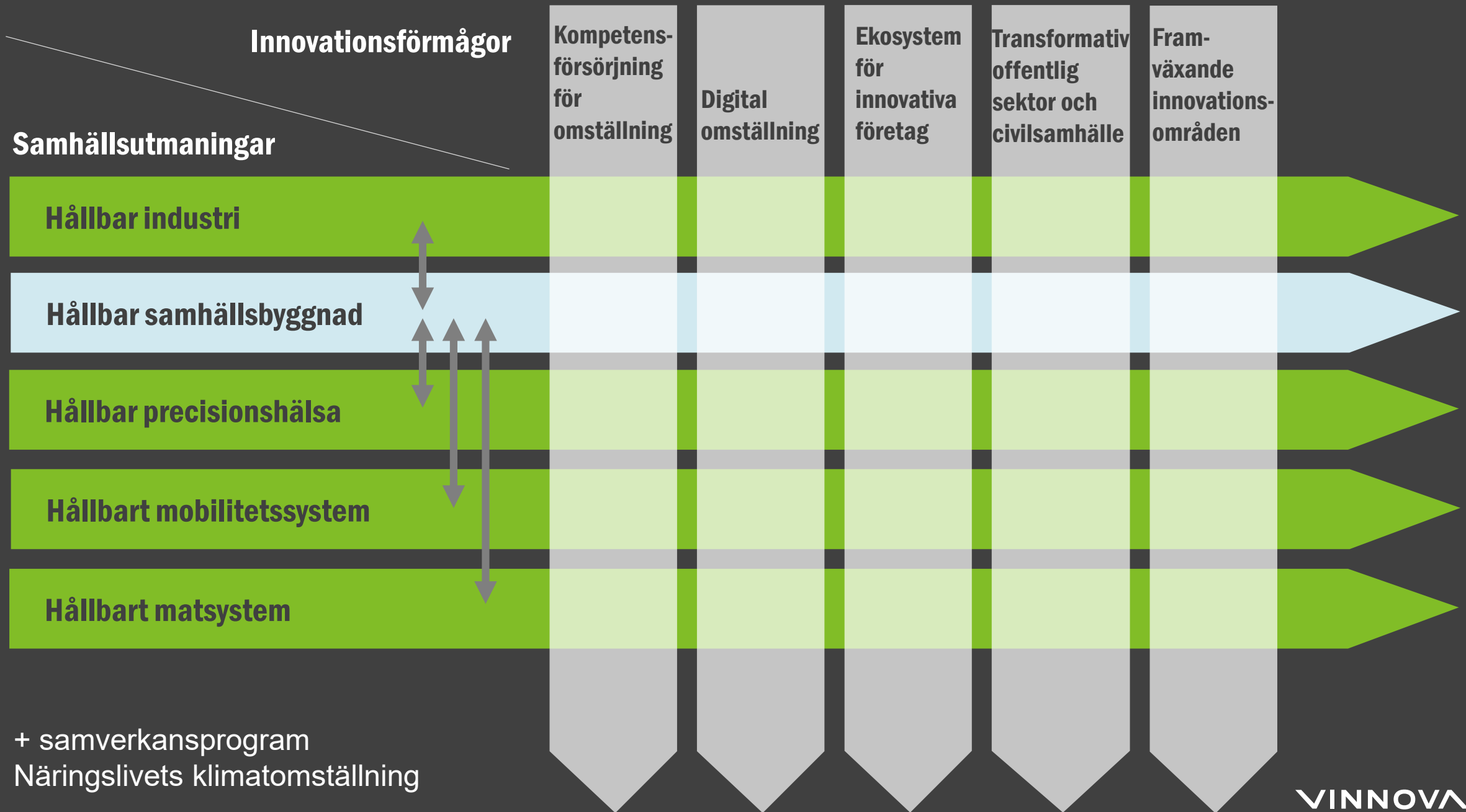
Precisionshälsa för alla

Stärk Sveriges innovativa ekosystem

- Koppla ihop strategisk forskning och experimentell ekonomi
- Stärk stödet till innovativa startups
- Stärk stödet kring immateriella tillgångar
- Utveckla smart policyutveckling och reglering
- Utveckla innovationsledarskap i offentlig sektor
- Styr finansiering mot innovativa och hållbara investeringar
- Stärk lärosätenas incitament till samverkan och det livslånga lärandet

Hållbart Samhällsbyggande

Utgångspunkt 1

Området tar sin utgångspunkt i samspelet mellan människan och den fysiska miljön, som inkluderar bebyggelsen, infrastruktur, samhällets olika försörjningssystem samt grön- och blåtor.

Utgångspunkt 2

”Exklusive uppvärmning beräknas bygg- och anläggningssektorns årliga klimatpåverkan motsvara ca 15 miljoner ton koldioxidekvivalenter, när import och indirekta effekter inkluderas. Detta är nästan i samma storleksordning som de totala utsläppen från Sveriges inrikestransporter”

IVA, 2014. Klimatpåverkan från byggprocessen. IVA och Sveriges Byggindustrier

Klimatpåverkan

- Markanvändning
- Areella näringar och ekosystem
- Infrastruktur
- Samspel stad och land
- Fysisk planering
- Stadsplanering
- Bebyggelsemiljöer, kulturmiljöer

Städerna har fördubblat sin markanvändning sedan 50-talet.

Klimatpåverkan forts.

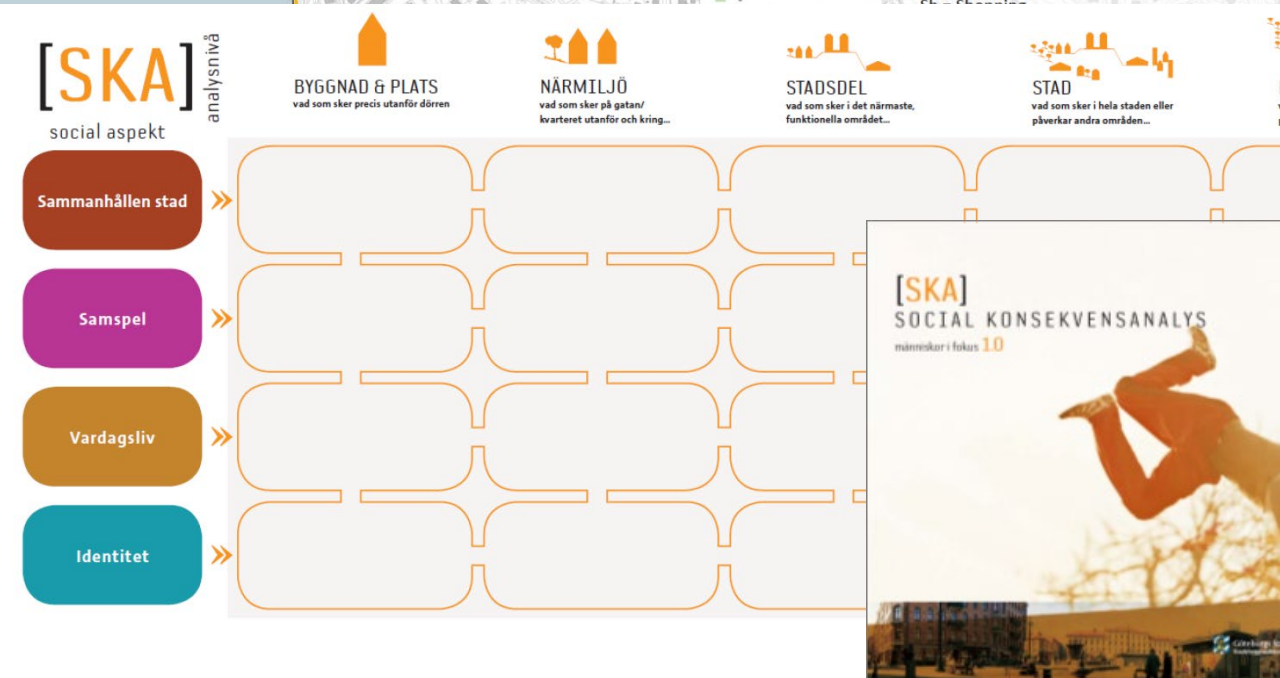
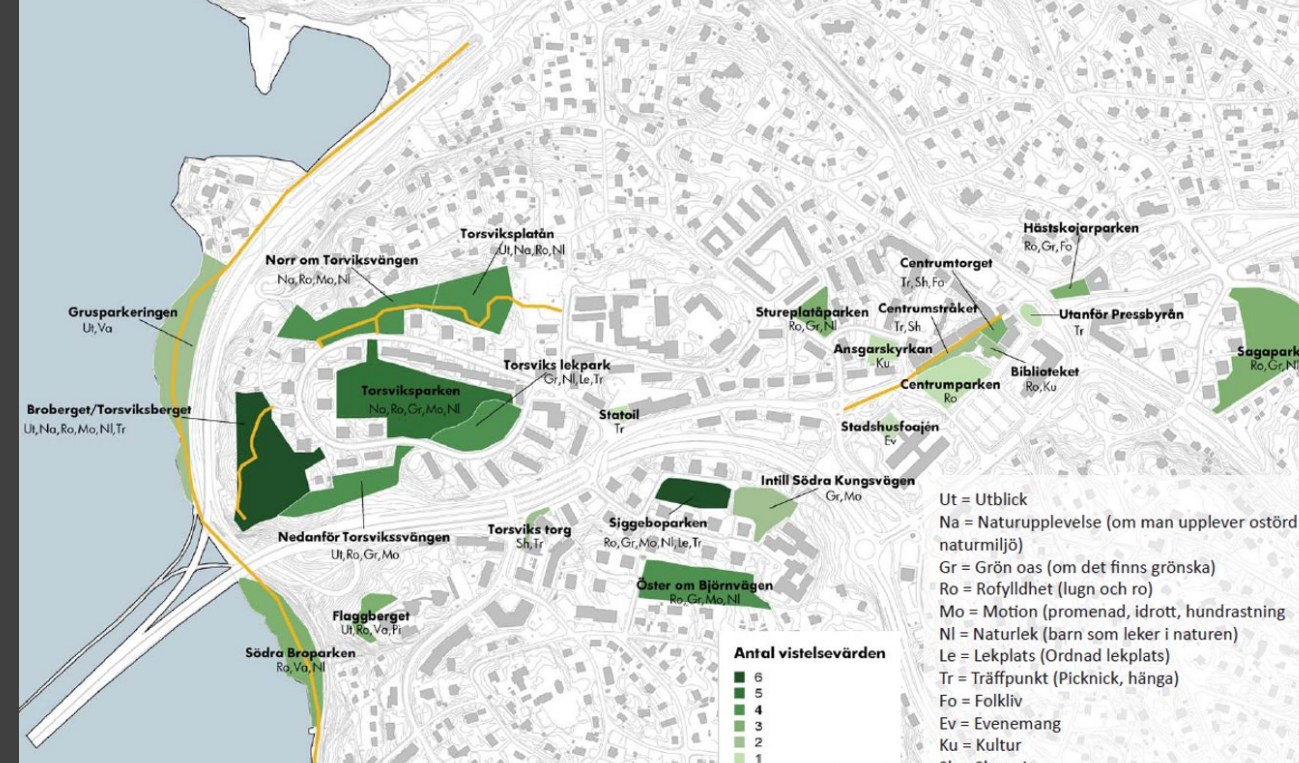
- Energi
- Material
- Cirkulära modeller
- Arkitektur och design
- Produktionsmetoder
- Användning och förvaltning

Social hållbarhet

Inkluderande process

- Samskapande och dialogbaserad
- Brukarinvolvering, multidisciplinär, sektorsövergripande
- Långsiktigt värdeskapande och systematisk
- Handlar om demokrati och kvalitet

Social hållbarhet

Inkluderande utfall:

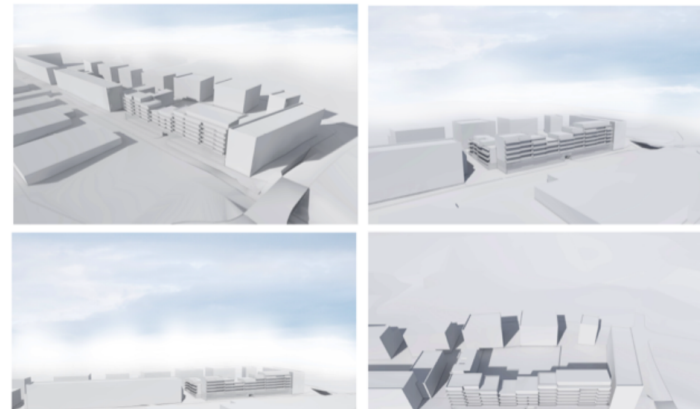
- Inkluderande bostadsmarknad (prisrimliga bostäder)
- Socialt värdeskapande miljöer (integration, jämställdhet, tillgänglighet)
- Social hållbarhet som del av affärsmodeller och policyramverk

Hem / Nyheter / SOCIALT HÅLLBARA HYRESRÄTTER I SKÄRHOLMEN

SOCIALT HÅLLBARA HYRESRÄTTER I SKÄRHOLMEN

Sveafastigheter Bostad har tilldelats Markanvisning för ca 100 hyreslägenheter i stadsdelen Mälaräng – ett prioriterat utvecklingsområde inom Fokus Skärholmen. I ett jämförelseförfarande med social hållbarhet som utvalskriterier har Sveafastigheter tilldelats markanvisning för att bygga ca 100 hyreslägenheter. Sveafastigheter kommer bygga ett stort antal större lägenheter med lägre hyror än normal nyproduktion. Genom samarbete med Fryshuset kommer lokala ungdomar att erbjudas jobb och praktik under byggnationen och förvaltningen. Bostadsutvecklingen kommer ha särskilt fokus på jämställd stadsplanering och att tillvarata unga kvinnors erfarenheter och kunskap för att påverka gestaltningen genom samarbete med White Arkitekter.

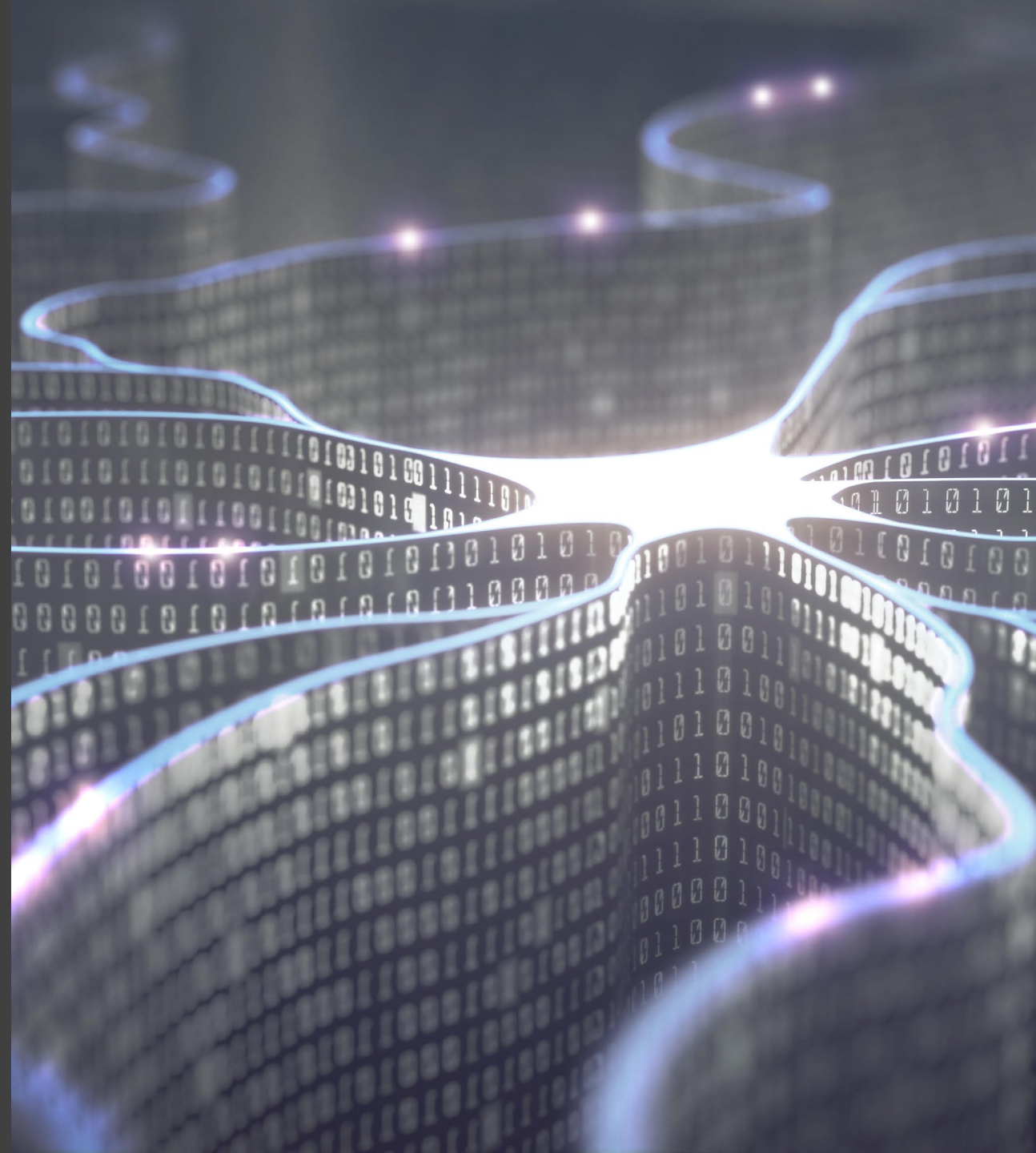
Digitalisering

Möjliggörare för effektivisering, hållbarhet
automatisering, beslutsstöd mm – ett verktyg!

Tvärsektoriell

Allmängiltig - applicerbar i alla delar av samhället

- Bygg och förvaltning
- Klimat och grönytefrågor
- Social hållbarhet - demokrati/ integration/
barnperspektiv
- Energi
- Transport/mobilitet

Digitalisering – tekniker och områden

- Data – Öppna och delade data. Inkl. "big data"
- Digital infrastruktur & cybersäkerhet
- Smarta byggnader och infrastrukturer
- Elektrifiering
- Automatisering
- Machine learning och AI
- Självkörande fordon och smarta mobilitetslösningar
- Policy/reglering
- Inkludering/demokrati/delaktighet mm

Utlysningar hösten 2020

- AI i Klimatets tjänst – stänger 25 aug
- Innovationer i krisens spår: Omställning av samhälle, verksamheter och produktion i spåren av coronaepidemin stänger 21 aug och 18 sept
- Innovationsledning för innovativa, hållbara och klimatneutrala städer –stänger 15 sept
- Utmaningsdriven Innovation UDI – steg 2 och 3 stänger 1 okt – för er som redan har ett pågående steg 1 eller steg 2 projekt. Inget steg 1 under hösten 2020.
- Testbäddar för Samhällets utmaningar – öppnar i nov/dec 2020
- Innovationsprojekt i små och medelstora företag 2020 – öppnar troligen i oktober, stänger runt årsskiftet

Utlysningar hösten 2020 forts.

Strategiska innovationsprogram (SIP)

- Smart Built; Nästa utlysning inom programmet öppnar i november 2020 (Formas)
- InfraSweden2030 öppnar hösten 2020 (Vinnova)
- IoT Sverige

Andra:

- JPI Urban Europé/Viable Cities: Positive Energy Districts and Neighbourhoods - Stänger 24 sept (Energimyndigheten)

<https://jpi-urbaneurope.eu/calls/ped-pilot-call/>

<https://www.viablecities.se/utlysning-5-energipositiva-stadsdelar>

Digital konferens: Mål 11-veckan: Så når vi Agenda 2030- målen om hållbara städer och samhällen

DATUM: 19 -22 oktober

Plats: Digitalt

- Vad? Samlingsplats för att tillsammans skapa omställningskraft för hållbara städer och samhällen, och för att stärka kopplingen mellan forskning och praktik.
- För vem? Konferensen vänder sig till dig som forskar eller arbetar med samhällsplanering, samhällsbyggande och hållbarhet i till exempel en kommun eller en region.
- Vem arrangerar? Det nationella forskningsprogrammet för hållbart samhällsbyggande och Rådet för hållbara städer, med totalt 18 myndigheter.
- Mer info på Formas [hemsida](#)

TACK!

Kontakta mig gärna: maria.johansson@vinnova.se

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

[Vinnova.se](https://vinnova.se)

Vinnova

[@Vinnovase](https://twitter.com/Vinnovase)

fb.com/Vinnovase